

Kjak

Bíbliuhandritini
Bergur Nónklett

Bíbliuhandritini

Nýggja testamenti er tann fornteksturin sum er best varðveittur! Av grikskum og rómverskum søgu- og heim-spekiligum handritum eru tað vanliga nærum 1000 ár millum upprunahandrit og kopi. Kopiini eru harnæst fá, og heilt stórir partur av tekstinum er uppetin ella burturblivin, og tað sum er eftir, er eisini øgiliga spilt av iløgðum tilfari og tekstfalsan. Tekstkritikkarar hava her verið noyddir til at seta inn stórar nøgdir av teksti sum teir sjálvir hava skrivað fyri at skapa ein samanhang.

Hetta kann ikki sigast um tey nýtestamentligu handritini, har teksturin er heilur,

har vit bæði hava heil handrit og brot av handritum, sum ikki vísa nakra stóra falsan, og har 1000 ára tilgongd bara hevur økt um tekstin við tveimum prosentum. Í samband við handritini úr fornöldini sum heild, er slíkt beinleiðis óhoyrt.

So eitt annað! Serstakliga Markus 16: 9-20 og Jóhannes 8: 1-11 (kvinnan sum var tikin í hori) eru dømi um, at tey fyrstu kristnu kanska hava lagt tilfar afturat upprunatekstinum. Í hvørgum føri er tó full semja. Men sjálvt um endin av Markusi varð settur inn í tekstin tíðliga, so var teksturin tó ein samandráttur av munnligu kelduni. Við

øðrum orðum: Hesir versini eru somuleiðis ein evangeli- umskelda bygd á eygnavitni og havandi sama søguliga virði sum Markusar evangeli- ið sjálvt.

Tað tykist ikki at Jóhannes 8: 1-11 hevur verið partur av upprunaliga tekstinum hjá Jóhannesi. Men millum tey fyrstu kristnu tykist keldan alíkavæl at verða rokna sum ein evangeliumskelda. Við øðrum orðum: Sjálvt um teksturin í tekstkritiskum ljósi er veikur, er innihaldi alíkavæl søguliga sterkt. Hetta kemst av, at Jesus bjargar og verjir eina kvinnu. Eftir tátiðarhugsan vórðu kvinnur roknaðar at verða á

nógv lægri støði enn menn og var ikki víst nøkur náði, og harnæst var tað hennara synd, sum bæði av jøðum og rómverjum hevði sína revs- ing uppiborna. Tí er tað hópisleyst at rokna hend- ingina sum søguliga ósann- lika. Hendan søgan má hava søguligt virði, tí at hon brýtur við allan samtíðar hugburð og mentanarligar normar.

Varðveidsla av tekstinum! Vit hava óheft handrit, kopi- era úr ymiskum kristnum miðstøðum, frá ymiskum øldum. Samanbera vit hesi handrit frá 2. og 3. øld, so er tað týðiligt, at teksturin er væl varðveittur. Vit síggja somuleiðis frá skriftunum

hjá kirkjufedrunum frá 2. øld, at hesir høvdu tekstirnar og kendu til tekstirnar, soleiðis sum vit í dag kenna til teir. Tí eru serfrøðingar samdir um, at teksturin, sum vit hava í okkara Bibliu í dag, er tann sami teksturin um fyrsta aldarskiptið. Tað nyttar lítið hjá kritikkaranum at muta ímóti her.

Tí velja kritikkarar at leggja dent á tíðina áðrenn ár 100. Hesir pástanda, at tekst- urin frá ár 100 og aftureftir til ár 60-70 má hava verið illa hagreiddur. Alíkavæl er ein- asta argumenti fyri hesum, at elstu handritini, sum vit hava um hendur í dag, at skribentarnir undan hesum

mugu hava duga uppaftur verri at skriva. Tað eru alíkavæl fleiri trupulleikar við hesum pástandinum:

1) Tað er einki tekin um, at vánaligu skribentarnir í aðru øld hava broytt tekstin.

2) Tað er einki prógv fyri, at allir kristnir skribentar í aðru øld vóru vánaligir.

3) Tað er einki prógv fyri, at sllir kristnir skribentar úr fyrsu øld vóru vánaligari enn teir skribentar, hvørs handrit vit kunnu lesa úr aðru øld.

Gunnvør Balle

Aftur á kós móti einum sjálvstøðugum Føroyum

Fyri Føroyum skulu føroy- ingar ráða. Hesi orð eiga at vera so fullkomiliga náttúrlig fyri okkum sum búgva í landinum. Hvør vil ikki ráða yvir sær sjálvum? Men ein partur av føroyingum, hevur søguliga ikki tikið undir við hesum sjónarmiði. Tí er tað stórhending og eitt nýbrot, at løgmaður, formaður Sam- bandsflokksins, á Ólavsøku kunngjörði, at hann ynskir at Føroyar gerast sjálvstøðugt land.

Útmeldingin merkir, at loksins er hetta týðandi evni komið aftur á skrá. Fyri flestu føroyingar, óansæð politiskan lit, hevur tað verið ein oyðimarkargongd, at sjálvstýrismál hava verið mestum deyð og jarðað seinastu árin. Tí er tað djarvt og neyðugt av løgmanni at siga sum er, at tørvur er á broytingum í ríkisrættarligu støðu okkara. Hann hevur

púra rætt í, at vit kunnu ikki halda fram at stinga høvdið í sandin og lata sum trupul- leikarnir ikki finnast. Vit mugu byrja at skifta orð um og mýkja hetta eksistensiella mál aftur og royna at finna eina semju.

At tað er formaðurin í sambandsflokkinum, ið kem- ur við útsøgnini, hevur tann partur av, at hon noyðir onnur sambandsfólk út úr holunum. Og undir umrøðuni av lög- mansrøðuni hevur tað verið áhugavert at hoyra sam- bandsfólk sjálvi seta orð á, hvussu langt tey eru sinnaði at fara á sjálvstýrisleið. Gleddist um at fleiri teirra siga seg ynskja sjálvberandi búskap, støðugt at yvirtaka fleiri málsøkir og at vit gerast sjálvstøðugt land í ein- hvørjum felagsskapi við Danmark.

Løgmaður hevur sparkað eitt tiltrongt kjak í gongd

innanveggja í Sambandinum um ríkisfelagsskapurin í ver- andi líki eisini er ein hósandi skipan framyvir. Við hesum er tað eydnast at blása liv aftur í fullveldiskjakið, og Sambandið hevur yvirhálað Sjálvstýrisflokkinn, Fólka- flokkinn og Miðflokkinn við fleiri bátslongdum. Vit fylgja spent gongdini og eg velji at trúgva, at hetta er byrjanin til eitt nýtt tíðarskeið í før- oyskum sjálvstýrispolitikki. Har vit megna at finna semju um okkara framtíðar støðu millum onnur lond. Semju um, at fyri at vit skulu fjøl- ast og trívast, er neyðugt at vit støðugt mennast vinnu- liga, mentanarliga og tjóð- skaparliga. Tá fullveldisstrið- ið var fremsta politiska raðfesting frá 1998 fluttu fólk heim í hópatali, tí tey vildu vera við til at byggja land. Hesa kenslu kunnu vit fáa fram í fólk aftur og tá kunnu

vit útinna kraftarverk.

Eftir sigurin hjá teimum sameindu við El Alamein, segði Sir Winston Churchil hesi viðagitnu orð: “This is not the end. It is not even the beginning. But it is, perhaps, the beginning of the end”.

Kanska hetta er byrjanin til endan á “Danmark forså- vidt angår Færøerne”. Kanska er tað skjótt ein farin tíð, at vit brúka meginpartin av politisku orkunum uppá at kjakast um fyrimunir og vansar við fullveldi og sambandi, alt meðan vit ikki flyta okkum úr stað. Vóni tað ikki er fjart úti í framtíðini, at vit fara at brúka alla politiska orku til at menna einar blómandi, sjálvstýrandi Føroyar. Tí fyri Føroyum skulu føroyingar sjálvandi ráða.

Fríðálvur Jensen

Vakstrartíðir á Tvøroyri

Nú, vit bæði, Elsbet, vórðu boðin til mót- tøkuna á Varðin Pelagic og hoyrdu ymsu talurnar á veitsluni, kom eg at hugsa um, hvussu takk- som vit eiga at vera fyri tey fólk, sum vilja seta nakað ígongd og skapa livilíkindi. Tað ger onki, at Dunga Jákup, Regin á Bakka og aðrir fáa nøkur oyru, tí hesir gera tað møguligt, at vit kunnu liva her á landi. Varðin Pelagic er ein fantastisk verkætlan og ynski teimum góðan byr!

Fegin borgarstjóri

Kristin Michelsen, borg- arstjóri á Tvøroyri, er sjálvandi ovurfegin um,

at Varðin Pelagic er kom- ið. Eitt, sum hann kom inn á í røðuni var, at nú er so virkið komið, men at onnur projekt eisini eru ávegis. Millum hesi er SALTSILOIN, sum er ein sera spennandi verk- ætlan. Eg vóni, at tey duga at síggja møguleik- arnar í eini marknaða- rfrøring, har nýggja virkið kann nýta komandi men- tanardepilin í søluni. So er konseptið saman- hangandi, har mentanin eisini er við. Vakstr- artíðir á Tvøroyri :)